

pútnický list

ISSN 2644 - 4526

09/2021

aktuality a zaujímavosti pútnického turizmu na Slovensku

Kôrová kaplnka Panny Márie neďaleko Hriňovej

Kaplnka, ktorá je raritou aj vo svete dreva, je zaujímavá nielen svojim vzhľadom, ale aj históriou. Unikátna a málo známa kaplnka, znútra i zvonku pokrytá jedľovou kôrou, sa nachádza v katastri obce Podkriváň - časť Horná Bzová, južne od Hriňovej. V minulosti patrila do Divínského panstva. **Patrí k najcennejším kultúrnym pozoruhodnostiam Podpoľania.** V r. 1910 ju dal postaviť divínsky gróf Zichy (niekde sa uvádza Štefan, inde Ján Nepomuk), ktorý

sem rád chodieval poľovať. Vystaval ju za vtedajších 400 korún, aby obyvatelia lazov a lesní robotníci mali v tomto odľahlom kraji možnosť zúčastňovať sa náboženských obradov a po jej dobudovaní sa v nej vraj často zdržiaval. Počas roka, no najmä v lete, kaplnku navštevujú veriaci aj turisti. Napriek tomu, že strecha je plechová, vonkajšie i vnútorné steny sú obložené kôrou. Zvonku smrekovou, zvnútra jedľovou. Použitie tohto neobvyklého materiálu v sebe spája nevšednú krásu i účelnosť. Veľké pláty jedľovej kôry, starej 110 rokov, vzhľadom na svoje strieborné sfarbenie a odlesk, vyvolávajú dojem jemného svetielkovania. Malej kaplnke nechýba veža so zvonom. Datuje sa do r.1910 a v jeho strede badať reliéf ukrižovaného Krista. V r. 2019 kaplnku svojpomocne kompletne zrekonštruovali. Pôvodne bola zasvätená Božskému Srdcu Ježišovmu, ale dnes je jej patrónkou Panna Mária. *Niesla titul Panny Márie, Matky ustavičnej pomoci a jej súčasným patrocíniom je Nanebovzatie Panny Márie.* Jednoduchému interiéru s drevenými lavicami dominuje oltár s tabernákulom, na ktorom je znázornené Ježišovo Srdce. Nad ním je drevený kríž a po bokoch kľáčiaci cherubíni. Prednú stenu kaplnky zdobia tri obrazy – v strede je zobrazená Svätá rodina, vpravo je Matka ustavičnej pomoci a vľavo Ježišova úzkosť v Getsemanskej záhrade. Miesto plné pokoja sa pomaly mení. Pred vstupom do kaplnky zaujme mramorový obetný stôl s doskou v tvare šišky. Práve tam sa raz ročne, na slávnosť Nanebovzatia Panny Márie (15.augusta), slávi svätá omša. Pod kaplnkou dobrovoľníci vymurovali lurdskú jaskynku. Hoci ku kaplnke vedie cesta, môžete sa k nej dostať len pešo alebo na bicykli, nie autom. Kópia Kôrovej kaplnky z Hornej Bzovej sa nachádza aj pri vstupe do Lesníckeho skanzenu vo Vydrovskej doline pri Čiernom Balogu.

interiér kaplnky

zdroje: www.hrinova.sk, www.podpolanie.sk,
www.katolickenoviny.sk

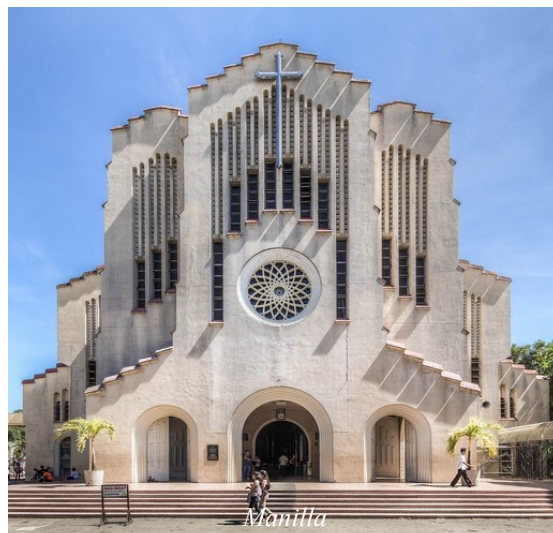
info o pútnických miestach a asociácii nájdete na: www.putnickemiesta.sk

O úcte k Panne Márii, Matke ustavičnej pomoci

Úcta k Matke ustavičnej pomoci je rozšírená takmer na celom svete a jej ikona patrí dnes k najznámejším obrazom Panny Márie. V r. 1866 pápež Pius IX. zveril obraz namaľovaný na cédrovom dreve (s rozmermi 53 x 41,5 cm) **redemptoristom**, aby ho „urobili známym po celom svete“. Ikona Matky ustavičnej pomoci vznikla na Kréte v 15. st. a 300 rokov bola uctievaná v rímskom Kostole sv. Matúša. Od 26. apríla 1866 je však v **Kostole sv. Alfonza v Ríme**. Ikona znázorňuje Máriu, ktorá síce je najväčšou postavou obrazu, ale nie je jeho centrom. V geometrickom strede ikony sa stretávajú ruky Márie a Ježiša. Ježišove malé ruky, ktorými sa drží pravej ruky Matky, symbolizujú hlavné posolstvo ikony: **Ježiš aj v nebi vkladá do rúk Márie všetky milosti, aby nám ich rozdeľovala**. Tento obraz i jeho posolstvo redemptoristi skutočne rozniesli do všetkých krajín. Úcta k milostivej ikone sa začala šíriť po prvom vatikánskom koncile, na ktorom sa zúčastnil aj biskup

z Mainzu - William Emmanuel Ketteler. Po návrate z koncilu (v r. 1870) dal nainštalovať autentickú kópiu ikony vo svojej katedrále a vyzval veriacich k úcte a k modlitbe k Matke ustavičnej pomoci. V r. 1893 biskup z Münsteru vo svojej diecéze ustanovil liturgický sviatok Matky ustavičnej pomoci a podobne urobili aj kardinál Anton Fischer z Kolína a berlínsky biskup. V rovnakom čase, konkrétne v r. 1867, inštalovali redemptoristi ikonu vo svojom viedenskom **Kostole Maria Am Gestade**, na bočnom oltári sv. Jozefa a zároveň založili aj bratstvo Matky ustavičnej pomoci, ktoré v r. 1959 malo už 40-tisíc členov. V Prahe bola Matka ustavičnej pomoci uctievaná v **Kostole sv. Kajetána**. Tu 17. júna 1877 vzniklo aj Arcibratstvo Panny Márie ustavičnej pomoci a sv. Alfonza. Prostredníctvom českých redemptoristov sa úcta k Matke ustavičnej pomoci dostala aj na Slovensko. Jej ikona sa vďaka ľudovým misiám dostala do mnohých našich domácností. Nachádza sa vo všetkých rehoľných kostoloch redemptoristov a s jej úctou je spojená aj **tzv. ustavičná novéna**, ktorú sa veriaci modlia v stredu alebo v sobotu. Počas novény odznievajú poďakovania a prosby, ktoré ľudia Matke ustavičnej pomoci napíšu. Najnavštevovanejšou svätyňou Matky ustavičnej pomoci je v súčasnosti **Kostol Baclaran v Manile** na Filipínach. Novény k Panne Márii sa tu konajú od r. 1946. Pre rastúcu účasť na novénach bol kostol rozšírený, prebudovaný a vyhlásený za národnú svätyňu. Každú stredu je otvorený 24 hodín a prichádza doň okolo 100-tisíc ľudí. Stredajšie novény vysiela aj tamojšie katolícke rádio a televízia. Chrám počas svojej apoštolskej cesty v Ázii (r. 1981) navštívil aj pápež sv. Ján Pavol II. O jej pomoci svedčili aj mnohí svätci, napr. bl. Alžbeta od Najsvätejšej Trojice, bl. Charles de Foucauld, sv. Terézia z Lisieux. Jej patrocínium nesú aj niektoré významné chrámy – **bazilika Matky ustavičnej pomoci v Paríži**. Kostol s týmto zasvätením máme aj na Slovensku – **v Dargove**, patrí gréckokatolíckej cirkvi. Redemptoristi zanesli ikonu Matky ustavičnej pomoci aj do Severnej a Južnej Ameriky, Ázie, Oceánie aj Afriky. Vo viacerých krajinách Spoločnosť vydáva časopis, ktorý nesie názov Matka ustavičnej pomoci a v niektorých štátoch fungujú aj **bratstvá** zasvätené Matke ustavičnej pomoci.

ITE AD JOSEPH

8.12.2020, pri príležitosti 150. výročia vyhlásenia ženicha Panny Márie za patróna celej Cirkvi, vyhlásil pápež František ROK SV. JOZEFA. Urobil tak apoštolským listom *Patris corde* (S otcovským srdcom), v ktorom sv. Jozefa opisuje charakteristikami „milovaný otec“, „nežný a láskavý“, „poslušný“, „prijímajúci“, „tvorivo odvážny“, „pracovitý“ a držiaci sa v úzadí – „v tieni“.

Nasledujme sv. Jozefa na výnimočné miesta s jeho duchovným patrocním.

Kostol sv. Jozefa v Krivej

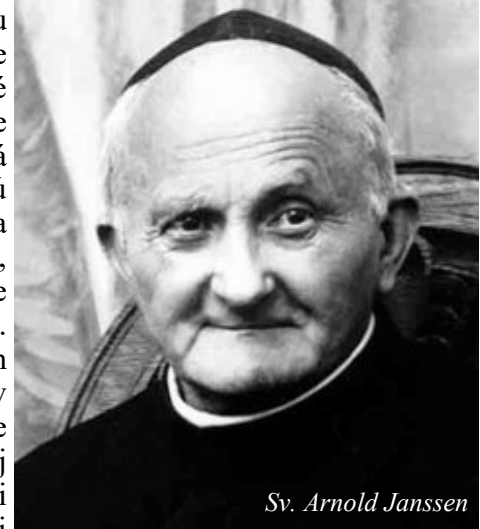

Prvý kostol zasvätený sv. Jozefovi, v oravskej obci Krivá, okr. Dolný Kubín, bol postavený v r. 1793. Dovtedy veriaci chodili na bohoslužby do Sedliackej Dubovej. Kostol bol barokový, s pristavanou predsieňou a vstavanou vežou. V r. 1819 kostol vyhorel a za pomoci obce a zbierok občanov bol obnovený. Napriek tomu chátral a 9. mája 1926 sa v ňom slúžila sv. omša poslednýkrát. Potom kostol rozobrali a stavebný materiál použili na stavbu nového kostola. Ten sa začal stavať neďaleko pôvodného kostola. 10. mája 1925 biskup Ján Vojtašák posvätil základný kameň kostola a jeho vysviacka sa uskutočnila 29. augusta 1926 za účasti vyše 10 000 veriacich zo širokého okolia. Do hlavného oltára boli uložené relikvie mučeníkov a slovenských patrónov sv. Andreja Svorada a Benedikta. V deň vysviacky prišlo na sv. omšu asi 10 000 ľudí. Kostol je jednoloďová neorománska stavba s polygonálnym ukončením presbytéria a predstavanou vežou. Má kapacitu 400 miest. Fasáda kostola je členená opornými piliermi, horizontálne kordónovými rímsami, pod korunnou rímsou sa nachádza

oblúčkový vlys. Portál je riešený ako neorománsky ústupkový. Veža kostola má 33 m. Je ukončená ihlancovou helmicou a sú na nej zabudované hodiny, ktoré ukazujú čas na všetky svetové strany. Zariadenie kostola je moderné. Na jeho financovaní sa podieľali miestni obyvatelia a rodáci v Amerike poslali peniaze na zakúpenie oltára sv. Antona. Všetky oltáre vyhotovil taliansky rezbár Ferdinand Prinott. Zhotovil aj oltárik sv. Antona, kazateľnicu, krstiteľnicu, spovednicu, ako i betlehem. Výmalba kostola pochádza z r. 1936 a jej autorom je akademický maliar Július Adam. V r. 1994 bola reštaurátorom Václavom Olšinským odborne reštaurovaná. Kostol sv. Jozefa je aj **pútnickým miestom bl. sestry Zdenky Schelingovej**, ktorá sa v obci Krivá narodila na Štedrý deň v r. 1916. Jej blahorečenie sa uskutočnilo v Bratislave 14. septembra 2003 pri poslednej návšteve pápeža sv. Jána Pavla II. na Slovensku. Od 4. 12. 2004 je vo farskom Kostole sv. Jozefa relikviár a socha prvej blahoslavenej Slovenky v nadživotnej veľkosti. Každý rok pred 30. júlom – liturgickým sviatkom blahoslavenej Zdenky – sa tu koná púť s niekoľkodňovou prípravou za účasti veriacich zo širokého okolia.

Ak by sme si pozreli čo v slovníku znamená výraz MISIA, nájdeme tam vyjadrenie, že ide o skupinu vybraných ľudí, ktorí majú v cudzom štáte nejaké (konkrétne) dôležité poslanie. Tento výraz poznáme predovšetkým z politického prostredia, napr. ako diplomatická či vojenská misia, ale MISIA, MISIO zanecháva výraznú stopu aj v cirkevných dejinách. S prvými „misionármi“ sa stretávame už v ranných dejinách Cirkvi. Môžeme povedať, že už prví apoštoli odchádzajú mimo územia Svätej zeme s poslaním hlásať evanjelium všetkým národom. Poznáme mnohých svätcov, ktorí zanesli Evanjelium do konkrétnych krajín. U nás si uctieваме vierozvestcov sv. Cyrila a sv. Metoda. S misijným zámerom sa v čase križiackych výprav vydal na cestu do Svätej zeme aj sv. František z Assisi a v stredoveku ako misionári odišli do sveta prví bratia dominikáni. V 16.st. odchádzali na zámorské misie najmä jezuiti a veľmi významne do rozvoja misijného diela Cirkvi zasiahol v 19. st. aj nemecký kňaz - **sv. Arnold Janssen**, zakladateľ **Spoločnosti Božieho Slova** (lat. *Societas Verbi Divini*, skratka *SVD*). Rehoľníkov u nás poznáme skôr pod menom **verbisti**. Spoločnosť, založená v r. 1875, dnes rozvíja svoju činnosť v 84 krajinách sveta a tvorí ju viac ako 6000 členov. Jej heslo znie: „*Pred Svetlom Slova a Duchom milosti nech ustúpi temnosť hriechu a noc nevery!*“ Sv. Arnold Janssen sa narodil v r. 1837 v mestečku Goch (Münster) v Nemecku, ako druhorodený z jedenástich detí. Mal hlboko veriacich rodičov. Študoval na augustiniánskom biskupskom kolégiu v Gaesdonku, na kolégiu Borromeo v Mníchove a na Univerzite v Bonne. V r. 1859 vstúpil do seminára v Mníchove a o dva roky, ako 24ročný, bol vysvätený za kňaza. Svoj apoštolát začal ako učiteľ strednej školy v Bocholt, kde bol veľmi prísny a spravodlivým pedagógom. Neskôr bol nominovaný za diecézneho riaditeľa Apoštolátu modlitby, kde mal možnosť stretnúť sa aj s kresťanmi iných denominácií. Koncom r. 1873 sa stal rektorom Konventu Uršulínok v Kempene, kde mal dostatok času aj na iné aktivity apoštolátu. Postupne v ňom dozrievalo presvedčenie, že nemecká Cirkev by mala vykročiť v ústrety duchovným potrebám ľudí, ktorí sú aj za hranicami diecéz, v zmysle univerzálneho kontextu misií v Cirkvi. V r. 1873 zanechal učiteľstvo a ako ctiteľ Najsv. Srdca Ježišovho, založil mesačník s názvom „Malý posol Srdca Ježišovho“. Takto prostredníctvom tlače informoval veriacich o potrebách misií v domove i vo svete. Uvažoval, že by bolo vhodné založiť v Nemecku centrum, ktoré by pomáhalo formovať misionárov a vysielalo ich na misie. Skutočnosť, že Boh práve jemu zveruje túto úlohu v Cirkvi si uvedomil až neskôr, prostredníctvom povzbudenia Hong-Kongského biskupa Mons. Raimondiho a farára von Essena. Politická situácia v Nemecku a snaha podriaadiť všetky cirkvi štátnej moci však neumožňovala založenie misijnej Kongregácie, a tak Arnold Janssen odišiel do Holandska, kde ho vládne prijal farár z Tegelenu. Podarilo sa mu získať povolenie od biskupa z Roermondu a v lete r. 1875 kúpil dom, ktorý sa neskôr stal centrom nového spoločenstva – **Kongregácie Božieho Slova**. Začiatok tejto rehoľnej komunity sa datuje na *8. septembra 1875*. Komunita sa rýchlo rozrastala, čoskoro mala viacero domov a tiež kostol zasvätený sv. Michalovi Archanjelovi. Prosperovala aj misionárska tlač, ktorá okrem prvotného mesačníka vydávala aj Kalendár sv. Michala. Do konca 19. st. a začiatkom 20.st. otvorila Spoločnosť Božieho Slova svoje domy v Ríme (kolégium sv. Rafaela), Mödlingu, neďaleko Viedne (kolégium sv. Gabriela), v Sliezske (kolégium sv. Kríža), v Sárske (kolégium sv. Vendelína), v Salzburgu a v Chicagu.

Sv. Arnold Janssen

prvý dom Spoločnosti Božieho Slova v Steyl, Holandsko

Medzi dobrovoľníkmi, ktorí pomáhali v domoch, bolo aj viacero žien. Sv. Arnold Janssen bol presvedčený o dôležitosti žien v misionárskych aktivitách, a tak 8. decembra 1889 spolu s bl. Máriou Helenou Stollenwerkovou a bl. Jozefou Hendrinou Stenmannsovou založil aj **ženskú kongregáciu: Misijné sestry služobnice Ducha Svätého** (*lat. Congregatio Missionalis Servarum Spiritus Sancti, skratka SSpS*). Pravidlá tejto kongregácie boli schválené biskupom

(vľavo) je **s. Veronika Theresia Rácková, SSpS** slovenská misionárka - mučeníčka, ocenená lekárka, ktorú v r. 2016 zastrelili pri nepokojoch v Sudáne. (vpravo) sestra z klauzúrovanej kontemplatívnej kongregácie.

z Roermondu v r. 1893 a prvé sestry odišli do Argentíny o dva roky neskôr. Na Slovensko prišli v r. 1931 do Spišského Štiavniku. Postupne vznikali komunity a pracoviská v Mokradi na Orave, v Bytčici, v Kežmarku, v Hrabovom a na ďalších miestach. Sestry pôsobili tiež ako učiteľky v Lendaku a Tužine. V r. 1946 kúpili dom v Ivanke pri Nitre, ktorý slúžil na výchovu rehoľného dorastu a výrobu paramentiky (pozn. dnes je sídlom provincie). Kláštor v Spišskom Štiavniku sa stal domom pre duchovné cvičenia. Prvé štyri slovenské misionárky vycestovali do misií v r. 1947. V r. 1950 boli sestry boli vyvezené do českého pohraničia, kde pracovali vo fabrikách, v ústavoch pre mentálne postihnuté deti a v domove dôchodcov. V r. 1968 – 1969 sa niektoré sestry mohli vrátiť na Slovensko. Ich novými pôsobiskami sa stala Levoča a Maňa. Staršie sestry boli sústredené v charitnom domove v Rúbani. V r. 1968 sestry kúpili rodinný dom v Zlatých Moravciach, ktorý sa

od r. 1984 stal aj sídlom slovenskej provincie. V súčasnosti pôsobia v Bratislave, Nitre, v Ivánke pri Nitre a v Revúcej. Do Slovenskej provincie patrí aj komunita sestier v Přerove. V zahraničí žije a pracuje 16 rehoľných misionáriek. Okrem aktívnej činnosti vo svete zakladateľ vnímal aj potrebu podporiť misionárske aktivity obetou a modlitbou v ústraní. Preto v r. 1890 vznikla „**kontemplatívna vetva Spoločnosti**“ - **klauzúrovaná kongregácia „Služobník Ducha Svätého ustavičnej poklony“** (*skratka SSpSAP*). Jej cieľom sa stala nepretržitá, 24hodinová adorácia Sviatosti Oltárnej a neustála modlitba za Cirkev a za Misijné kongregácie. Na Slovensku dnes žijú ružové kľáčiace misionárky **v Kláštore Najsv. Trojice v Nitre - Šindolke**. Ešte počas života sv. Arnolda Janssen sa misie rozšírili v Číne, Afrike, Novej Guiney, Japonsku, Latinskej Amerike. Sv. Arnold trval na tom, aby verbisti boli vzdelaní aj v oblasti sociálnych vied, kultúry a jazykov národov, ku ktorým boli posielaní. Sv. Arnold Janssen zomrel na začiatku r. 1909 v Steyl v Holandsku. Spoločne s prvým misionárom verbistom Jozefom Freinademetzom, bol v r. 2003 vyhlásený za svätého. I keď prví misionári verbisti prešli na Slovensko až v r. 1922, záujem pôsobiť na našom území sa zrodil oveľa skôr. Už v r. 1914 vydal P. Jozef Gerecký SVD pôsobiaci v Mödlingu pri Viedni, *prvý misijný kalendár v slovenčine* – „*Posol sv. Gabriela*.“ V nasledujúcom roku bolo pre slovensky hovoriace obyvateľstvo Uhorska vydané tlačou prvé číslo misijného časopisu „Hlasy z katolíckych misií.“ Tlačoviny však bolo potrebné na našom území distribuovať čo zabezpečovali **tzv. „cestovní bratia**.“ Boli to rehoľníci, ktorí prechádzali krajinou s cieľom propagovať nielen misijnú tlač, ale i misie. Oslovovali záujemcov o misijné povolanie a hľadali podporovateľov misijných diel. Významnými ohlasovateľmi sa stali aj diecézni kňazi. *Misijný dom Sv. Gabriela v Mödlingu* slúžil nielen ako seminár pre Bohoslovcov, či ako tlačiareň, ale aj ako Exercičný dom, do ktorého prichádzali kňazi na duchovné cvičenia. Medzi nimi boli aj neskorší slovenskí biskupi Michal Bubnič, Karol Kmeťko a Ján Vojtaššák, ktorí napomohli príchodu Spoločnosti na Slovensko. V r. 1922, vďaka ich podpore, vznikol *v Maduniciach pri Trnave* prvý provizórny dom Spoločnosti Božieho Slova. Rehoľníci sa však vzhľadom k aktuálnym potrebám, presťahovali ešte v r. 1923 **do Močenku**, kde im ponúkol svoje letné sídlo nitriansky biskup Karol Kmeťko. V kaštieli otvorili svoj prvý **Misijný dom Matky Sedembolestnej** a prijali prvých žiakov – chovancov. Onedlho ponúkol biskup Kmeťko verbistom namiesto vzdialeného kaštieľa starý kláštor a kostol

kaštieľ Močenok

kaštieľ Vidiná

kaštieľ Spišský Štiavnik

Matky Božej v Nitre na Kalvárii. V r. 1925, po nevyhnutnej rekonštrukcii, sa sem verbisti presťahovali. Druhým miestom ich pôsobenia sa stal **kaštieľ vo Vidinej**, ktorý si verbisti v r.1927 odkúpili od grófkgy Hedvigy Asbóthovej. Následne tu otvorili **Misijný dom Božského Srdca Ježišovho**, v ktorom zriadili dve triedy gymnázia a neskôr tu vyučovali aj filozofiu. Rehoľa spravovala aj miestny kostol. V r. 1929 otvorila Spoločnosť dom aj na východnom Slovensku. Spišský biskup Ján Vojtaššák im prenajal **letné sídlo v Spišskom Štiavniku** a verbisti tu zriadili **Misijný dome Annuntiata**, ktorý fungoval podobne ako dom vo Vidinej. K budovám kaštieľa a kostola dostala Spoločnosť do prenájmu aj viaceré hospodárske budovy, mlyn a polia, čím si verbisti mohli zabezpečiť aj základné zdroje na živobytie. Nakoľko sa počet chovancov v misijných domoch zvyšoval rozhodla sa Spoločnosť vybudovať v Nitre nový dom. S jeho stavbou začali v r. 1926. Nový **Misijný dom Matky Božej** bol posvätený o dva roky neskôr a v r. 1942 sa stal aj sídlom novozriadenej samostatnej provincie, zasvätenej Panne Márii Sedembolestnej. Na jeho prízemí sa nachádza *Misijné múzeum*. Súčasťou misijného domu je aj *Exercičný dom*. Tu sa konajú duchovné cvičenia, obnovy a semináre, teambuildingy pre verejnosť. Ako posledný dom, ktorý Spoločnosť zriadila na Slovensku v 1.pol. 20 st. bol **Misijný dom sv. Svorada v Nitre na Zobore** (pozn. na mieste pôvodného benediktínskeho a neskôr kamaldulského kláštora). Aj on vznikol vďaka podpore biskupa Karola Kmeťka, s cieľom poskytnúť základné ubytovanie mnohým študentom a klerikom. Spoločnosť zriadila vo svojich domoch aj predajne kníh, časopisov, kalendárov a rôznych devocionálií. Takto, spoločne s osvetovou činnosťou cestovných bratov, si nielen budovali dobré meno, ale aj získavali nové duchovné povolania a finančné prostriedky na podporu provincie a misií. Spoločnosť Božieho Slova zažívala pokojné obdobie až do r. 1946, keď sa dvaja kňazi dostali do väzby z podozrenia na protištátnu činnosť. Politická moc výrazne obmedzila fungovanie Spoločnosti. Dom vo Vidinej skonfiškovala, zastavila vydávanie časopisov i kontakty so zahraničím. Vo väzení sa ocitli aj ďalší kňazi. V čase totality fungovala Spoločnosť Božieho Slova tajne. Niekoľkým misionárom sa podarilo opustiť Československo a pôsobili ako misionári v Rakúsku, Taliansku, či v Paraguaji a v Bolívii. Po r. 1989 opäť obnovila svoju činnosť v plnej miere. Verbisti sa vrátili do Nitry na Kalváriu a do Vidinej. Misijný dom Annuntiata na Spiši a Misijný dom sv. Svorada v Nitre na Zobore už neobnovili. V súčasnosti sídli provinciál Spoločnosti v Nitre v Misijnom dome Matky Božej na Kalvárii a v Misijnom dome Božského Srdca vo Vidinej sídli noviciát. V 90. rokoch bol založený **Misijný dom sv. Jozefa Freinademetza v Snine** (dnes už nefunguje) a v r. 2001 začali verbisti pôsobiť aj v **Misijnom dome sv. Arnolda Janssena v Bratislave - Petržalke**.

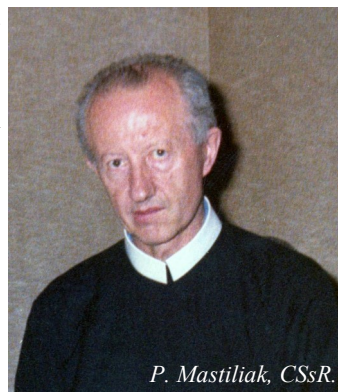
Kostol Nanebovzatia Panny Márie
a provinciálny dom Spoločnosti Božieho Slova
v Nitre na Kalvárii

Po Nežnej revolúcii mnohí verbisti ešte pôsobili aj vo farnostiach a aj dnes sa s nimi stretáme vo farnostiach: Bratislava – Daliborovo námestie, Terchová, Cerová a v Českej republike: Praha, Mimoň, Nový Hrozenkov, Veľké Karlovice, Halenkov. Výnimočným projektom, s ktorým začala rehoľa verbistov ako prvá na Slovensku, bolo **Univerzitné pastoračné centrum v Bratislave – Mlynskej doline**, kde pôsobia medzi vysokoškolskými študentmi z celého Slovenska. Dnes pracuje vo svete 31 našich misionárov.

KONGREGÁCIA NAJSVÄTEJŠIEHO VYKUPITEĽA - REDEMPTORISTI

A JEJ PÔSOBISKÁ

Kongregáciu Nasvätejšieho Spasiteľa (*lat. Congregatio Sanctissimi Redemptoris, skratka CSsR*), založil v r. 1732 v Scale pri Neapole sv. **Alfonz Mária de' Liguori**. Bol najstarším dieťaťom rodine kapitána kráľovskej galéry. Už ako 16ročný získal doktorát na Neapolskej Univerzite a začal sľubnú kariéru v oblasti advokátstva a súdnictva. V r. 1723 však po Božom vnuknutí opustil túto cestu a rozhodol stať sa kňazom. V r. 1726 –1732 pôsobil ako kňaz v Neapole. O jeho ďalšom životnom smerovaní rozhodlo priateľstvo s biskupom Tommasom Falcoiaom a mystičkou bl. s. Máriou Celestou Crostarosou, ktorí mu pomohli založiť Kongregáciu Najsvätejšieho Spasiteľa. Jej začiatky boli ťažké, niekoľko desaťročí si zachovávala len čisto regionálny charakter a jej prvoradou snahou bolo dosiahnuť cirkevné aj štátne oficiálne schválenie. Mužskú vetvu rehole pápež Benedikt XIV. schválil v r. 1749 a ženskú rehoľu (sestry redemptoristky) v r. 1750. Sv. Alfonz sa venoval ľudovým misiám a kázaniu. V r. 1762 dostal pápežské nariadenie, aby prijal menovanie za biskupa pre Góty v okolí Neapola. Stal sa pastierom viac ako tridsaťtisíc jednoduchých ľudí a štyristo ľahostajných kňazov. Trinásť rokov sa staral o chudobných, vyučoval, zreorganizoval seminár a kláštory, učil teológiu a písal. Bol veľmi prísny. Trpel reumatizmom, ktorý deformoval a neskôr aj paralyzoval jeho telo. V r. 1780 ho ako predstaviteľa kongregácie zmanipulovali a on bez vedomia podvodu podpísal podriadenie kongregácie kráľovskému schváleniu. Táto skutočnosť však neskôr viedla k tomu, že sa zmenili pravidlá kongregácie a sv. Alfonza zosadili z pozície predstaveného jeho vlastní rehoľní bratia. Sv. Alfonz bol obdarený mystickými zážitkami, konal zázraky a predpovedal rôzne udalosti. Zomrel v r. 1787 neďaleko Neapola. Za svätého bol vyhlásený v r. 1839 a v r. 1871 ho pápež Pius IX. vyhlásil za učiteľa Cirkvi. Významné sú najmä jeho poňatia morálnej teológie a mariánske spisy. Kongregácia sa ešte počas života sv. Alfonza rozšírila za hranice Talianska. Prispeli k tomu dvaja mladí muži z Rakúska - Uhorska, ktorí v r. 1784 prišli ako peší pútnici do Ríma. Boli to sv. **Klement Mária Hofbauer** (pôvodne pekár českého pôvodu, v PL 03/2019) a Tadeáš Hübl. V rímskom kostole **San Giuliano** spoznali zapálených otcov kongregácie a stali sa jej členmi. Po kňazskej vysviacke (v r. 1785) dostali súhlas generálneho predstaveného, aby preniesli Kongregáciu z Talianska cez Alpy na sever. Zakladanie nových pôsobísk v pozadí protináboženských reforiem Jozefa II. však nebolo jednoduché. Prvým pôsobiskom sa stala Varšava - farnosť sv. Benona, neskôr Viedeň. Po smrti sv. Klementa Maria Hofbauera (r. 1820) prišiel pomerne rýchly rozvoj kongregácie, ktorá do revolučného r. 1848 rozšírila svoje pôsobenie do 14 politicky samostatných štátov, mala 21 domov a približne 350 členov. Po zrušení Kongregácie v Rakúsku (r. 1849) sa väčšina otcov usadila v nemeckom Altöttingu. Niektorí redemptoristi sa vrátili do svojich domovov, aj na územie Čiech a Moravy. V r. 1852, keď cisár František Jozef I. opäť schválil činnosť Kongregácie Najsv. Vykupiteľa na celom území monarchie, boli redemptoristi v Čechách nakoľko pripravení, že už v r. 1853 mohli svoju činnosť rýchlo rozšíriť. Usadili sa predovšetkým *na pútnických miestach* (Svätá Hora - 1861, Králiky - 1883). Následne vznikla pražská provincia (r. 1901) a redemptoristi prevzali správu ďalších pútnických miest: Stará Boleslav, Frýdek, Svätý Kámen, Filipov. Pôsobili aj vo veľkých mestách, v Plzni, Brne a v Českých Budějoviciach, kde sa venovali pastorácii všetkých skupín obyvateľstva. Mali vlastný systém vzdelávania a formácie (juvenát – Libějovice, noviciát, teologická škola – Obořiště). Slováci spoznali činnosť redemptoristov prostredníctvom ľudových misií, ktoré sa konali na Morave a hoci českí redemptoristi viedli misie na našom území ešte počas obdobia Rakúsko - Uhorskej monarchie, svoje prvé kláštory založili na Slovensku až po vzniku Československej republiky (r. 1918). Prvá komunita redemptoristov bola založená pred 100 rokmi, v r. 1921, v **Stropkove**. O rok neskôr v Podolínci, v r. 1923 v Kostolnej – Záriečí a napokon v Bratislave (r. 1935). Rozvoj rehole však poznamenala násilná diktatúra v 50. rokoch 20.st. Významnou osobnosťou Kongregácie a slovenským redemptoristom v čase komunizmu sa stal **P. Ján Ivan Mastiliak**. V súčasnosti prebieha proces jeho beatifikácie. Do rehole vstúpil v r. 1928 a za kňaza bol vysvätený v r. 1934. Bol prvým gréckokatolíckym slovenským redemptoristom a pôsobil v Michalovciach. Počas 2. svet. vojny študoval na Gregoriánskej Univerzite v Ríme, štúdiá však nedokončil zo zdravotných dôvodov.

P. Mastiliak, CSsR.

Bazilika Zostúpenia Ducha Svätého a kláštor, Michalovce

Chrám sv. Cyrila a Metoda a Kláštor Najsv. Trojice, Stropkov

V r. 1944 sa vrátil na Slovensko a pôsobil v komunite v Podolínci. Po vojne pôsobil v Michalovciach, Obořišti a nakoniec v Prahe, kde sa stal členom Kniežacieho Arcibiskupského konzistória. V r. 1950 bol zatknutý, mučený a súdený vo vykonštruovanom procese, v ktorom mu bol navrhnutý trest smrti. Nakoniec bol odsúdený na doživotie. Bol väznený na Mírove, vo Valdiciach a v Leopoldove. Vo väzení sa stretol takmer so všetkými vtedajšími katolíckymi biskupmi, prenasledovanými politikmi a predstaviteľmi verejného života. Takmer štyri mesiace prežil v spoločnej cele aj s neskorším prezidentom ČSSR Gustávom Husákom, čo neskôr veľmi pomohlo pri obnove gréckokatolíckej cirkvi. Po amnestii v r. 1965 bol prepustený. Svoj ďalší život prežil pod kontrolou Štátnej bezpečnosti. Žil v Prešove a do r. 1969 pracoval v civilnom zamestnaní. Počas celého obdobia aktívne pracoval v tajnej Cirkvi. V r. 1968 – 1981 bol protoigumenom Michalovskej viceprovincie redemptoristov. Zaslúžil sa aj o obnovu Gréckokatolíckej cirkvi a preklady liturgických textov do slovenčiny. Pomohol vyštudovať viac ako 30 rehoľným a eparchiálnym kňazom, bol spovedníkom rehoľných sestier a laikov, pod pseudonymom Ivan Marianov písal naboženské, filozofické samizdaty. Bol čitateľom Panny Márie a duchovným priateľom sv. Terezky z Lisieux. Zomrel pred revolúciou v r. 1989 a pochovaný je na cintoríne v Michalovciach. Dnes sa sídlo provincie Bratislava - Praha, založenej v r. 2017, nachádza v Bratislave. Otcovia redemptoristi pôsobia vo farnosti Bratislava-Kramáre, v ktorej sa nachádzajú štyri nemocnice. Na misiách v školách, vo väzniciach, na uliciach a v internátoch úzko spolupracujú so spoločenstvami laikov: Rieka života z Podolínci, Calvary z Bratislavy, Koral z Kostolnej – Záriečia, Shekinah z Banskej Bystrice a so skupinou laikov z *pútnického miesta Gaboltova*, ktoré tiež patrí pod správu Kongregácie Najsvätejšieho Vykupiteľa. *Tri ústredné misijné tímy* Kongregácie sú v Kostolnej - Záriečí, vo farnosti Radvaň v Banskej Bystrici (o kostole Narodenia Panny Márie info v PL 12/2020) a v **Podolínci**. Je to mesto v okrese Stará Ľubovňa, ktoré vyrástlo na mieste pôvodnej slovanskej osady. Tú v r. 1285 a 1287 zničili Tatári a znovu ju založili kolonisti koncom 13. st. Už v r. 1292 dostalo mestské privilégia a zakrátko i opevnenie. Nový vzhľad dal mestu kráľ Žigmund Luxemburský,

Sestry redemptoristky žijú v Kežmarku a vo Vranove nad Topľou

Pôvodne piaristický kláštor, dnes spravujú redemptoristi, Podolíneec

ktorý povýšil Podolíneec na kráľovské mesto. V meste sa tak mohli organizovať trhy a jarmoky. Zvlášť zaujímavým sa mesto stalo vtedy, keď tu remeselníci vyrábali nože s drahocennými, ozdobnými rukoväťami. V 17. st. postavili na námestí renesančnú zvonnicu a väčšinu meštianskych neskororenesančných domov. Dodnes si historické jadro mesta zachovalo pôvodnú štruktúru, ktorá súvisí s jeho goticko-renesančným vývojom. Aj preto bol Podolíneec v r. 1991 vyhlásený za mestskú pamiatkovú rezerváciu.

Kláštor v Podolíneeci založil Stanislav Lubomirsky,

ktorý sem povolal piaristov, aby pomohli s rekatolizáciou územia. Piaristi prišli do mesta koncom r. 1642. Ďalší rok sa začalo s výstavbou školy a kláštora. Do novej budovy konviktu a kláštora prišli v r.1648. Piaristi založili v meste gymnázium, ktoré sa stalo významným strediskom vzdelávania a kresťanskej výchovy. Koncom r. 1919 piaristi z Podolíneca odišli a v lete 1922, na pozvanie spišského biskupa Jána Vojtaššáka, prišli redemptoristi. Hneď od svojho príchodu začali konať ľudové misie. Činnosť redemptoristov, ktorá sa sľubne rozvíjala však nemala dlhé trvanie a rehoľa v r.1927 z mesta odišla. Vrátila sa v auguste 1940, kedy sa kláštor stal misijným a exercičným centrom. Redemptoristi konali ľudové misie, väčšinou v Spišskej, Košickej a Rožňavskej diecéze. Po Veľkej Noci v noci z 13. na 14. apríla 1950, obsadili kláštor príslušníci Zboru národnej bezpečnosti a Ľudových milícií. Kláštor sa stal centralizačným a kárnym táborom rehoľníkov a kňazov z celého Slovenska. Počas existencie tábora ich bolo internovaných približne 650, medzi nimi bol aj kardinál Ján Chryzostom Korec. Centralizačný tábor bol zrušený koncom r. 1951. Tieto udalosti pripomína socha Panny Márie s dieťaťom Ježišom. Dielo vzniklo v čase internácie kňazov a rehoľníkov. V rámci Akcie R56, likvidovanie ženských rehoľí, bol v auguste 1956 v budove kláštora zriadený Charitný domov pre internované rehoľné sestry. Celkový počet sestier bol asi 330. Posledné sestry odišli koncom r. 1961 a budova kláštora následne slúžila štátnym školám. Po Novembri 1989 sa redemptoristi do kláštora vrátili.

Prvým predstaveným sa stal P. Michal Zamkovský. Kláštor i kostol dostali nový vzhľad a poslanie. Ako **slovenské centrum hnutia Svetlo - Život** stal sa strediskom obnovy mládeže a rodín. Dnes v kláštore sídli noviciát redemptoristov, laické misijné spoločenstvo, cirkevné školy a detský domov. *Ranobaroková stavba kláštora* s uzavretou talianskou dispozíciou bola postavená v severovýchodnej časti mesta za hradbami v r. 1642 - 1648 podľa plánov a za dozoru talianskeho staviteľa Bartolomeja. Dostavby sa realizovali v r. 1647 – 1651 pod vedením viedenského staviteľa Pochsbergera. Stavba má pevnostný charakter, na jej nárožniach sa nachádzajú štyri

obrné veže. V strede kláštora stojí majestátny dvojvežový kostol zasvätený krakovskému mučeníkovi *sv. Stanislavovi*. Pri stavebných úpravách v r. 1762 kostol získal dnešnú podobu – rokokové zakončenie veží, balkónová mreža a priečelie, vstupný portál. Kostol bol prvý krát vysvätený v r. 1651 krakovským biskupom Petrom Gembickým. Po veľkom požiari (r. 1671) ho biskup Mikuláš Oborský vysvätil druhýkrát. Svedectvom týchto udalostí sú dva rady rôznych konsekračných krížov na stenách kostola. Kostol má nádherné, štíhle, 44 m vysoké veže ukončené renesančnými baňami s laternou - vežovitým nadstavcom s oknami nad baňou. Veže boli dokončené v r. 1697. V ľavej veži sa nachádza zvonica. Na 5. poschodí sa nachádza zvonová komora s pôvodnou zvonovou stolicou. Nachádza sa tu aj veľký, vzácny ručne kovaný hodinový stroj od neznáameho majstra z r. 1697. Fasáda kostola podčiarkuje majestátnosť celého veľkého komplexu. Nad vchodom sa nachádza obraz patróna kostola sv. Stanislava. Vnútro kostola predstavuje krásny barokový priestor s členitou bielou rímsou. Priestor je zaklenutý valenou klenbou s lunetami. V zadnej časti je medzi veže vsadená spevácka empora nesená na dvoch kamenných stĺpoch a troch poliach krížovej klenby. Aj v kaplnke sv. Filipa Neriho sa nachádza spevácka empora s kovaným zábradlím. Na polkruhovo zakončenom vstupe do tejto kaplnky sú vzácne fresky. Fresky sa nachádzajú aj na vonkajších stenách kostola a v niektorých častiach interiéru kláštora. Interiéru kostola dominuje hlavný oltár, za ktorým je **najväčší oltárny obraz v strednej Európe** s výškou viac ako 10 metrov a šírkou cez 6 metrov. Obraz znázorňuje udalosť, keď sv. Stanislav vzkriesil šľachtica Petra, aby ten mohol dokázať nevinu sv. Stanislava.

INŠPIROVANÍ MISIONÁŘMI

Je iste veľmi inšpirujúce sledovať ako si Boh vyberá a povoláva mužov i ženy, ktorí zasväcujú celý svoj život ohlasovaniu evanjelia mnohým národom. Celá Cirkev je misionárska, pretože prijala od Krista poslanie evanjelizovať, aby každý človek poznal Krista a žil podľa evanjelia spoločensť s ním. Všetci členovia Cirkvi majú podiel na tejto misii, svedectvom kresťanského života a skutkami vo svojej rodine, v práci a vo svojom okolí ohlasujú iným Ježiša Krista. Takto sa každý pokrstený stáva misionárom. Je mnoho spôsobov, ako sa dá spolupracovať na misijnom poslaní Cirkvi. Jedným z nich je aj možnosť stať sa členom laického spoločenstva pri Spoločnosti Božieho Slova. **Misijná rodina Spoločnosti Božieho Slova (MRSVD)** je spoločenstvo laikov, ktorí na báze dobrovoľnosti spolupracujú s verbistami. Laickí misionári chcú sprostredkovať ľuďom misijnú myšlienku a mať účasť na misii Spoločnosti Božieho Slova svojou duchovnou i praktickou pomocou. Zohrávajú dôležitú úlohu v oblasti podpory záujmu o zahraničné misie v rámci svojich farností, pomoci chudobným, starostlivosti o chorých, ľudí na okraji spoločnosti, v modlitbovom patronáte nad jednotlivými misionármi, v organizovaní pomoci pre misijné projekty a v modlitbe za kresťanskú Európu a celý svet. Členstvo je dobrovoľné a členom sa môže stať každý aktívne praktizujúci katolík. Žena, ktorá naplno žila univerzálny misionársky rozmer kresťanského života bez toho, aby sa vydala na cestu do exotických krajín bola **Madeleine Delbrêlová (1904 - 1964)**. Jej misijným územím sa stala štvrť, kde žila - robotnícka (komunistická) štvrť Ivry - predmestie

Madeleine Delbrêlová

Paríža. V tomto prostredí založila malé spoločenstvo žien, ktoré svojím životom ohlasovalo Evanjelium. Jednoduchý domov sa stal miestom obyčajných stretnutí, kresťanského svedectva. Madeleine napísala o živote medzi komunistami knihu s provokatívnym názvom: *Marxistické mesto - misijné územie*. Otvorila v nej polemiku o vtedajšom tvrdení, že neveriace prostredie je pre kresťanov nebezpečným miestom pokušenia. Ateistické prostredie sa pre ňu stalo miestom, do ktorého ju postavil Boh a to s rovnakým poslaním, s akým Kristus posielal

svojich učeníkov do vtedajšieho nekresťanského sveta. Poprela tvrdenie, že viera je slabá na to, aby zniesla konflikt s ateizmom a naopak vyhlásila, že viera je určená k tomu, aby premohla svet. Predmestie Ivry sa pre ňu stalo školou aplikovanej viery. Jej život sa stal silným svedectvom o poslaní ženy - misionárky bez lode. Svojím krátkym spisom mnohých podporila v konkrétnej misijnej činnosti. Uviedla, že misionári nie sú iba v krajinách tretieho sveta a že nie je nevyhnutné vydať sa na plavbu zaoceánskou loďou niekam do ďalekých končín, ak človek túži pracovať ako misionár. Madeleine ukázala, že misionárom je každý kresťan už z podstaty svojho krstu. „Viator Ducha neustále unáša Cirkev k tomu, čo cirkev nie je, preto nemáme právo vyberať si či odídeme, alebo zostaneme. Sme začlenení do neutíchajúcej misie Cirkvi, sme maličkou veľkého tela, ktoré kráča časom a priestorom.“ Madeleine sa stala misionárkou obyčajnej parížskej štvrte, bola ženou II.vatikánskeho koncilu a zomrela v deň, keď po mnohých stáročiach vystúpil na koncile laik a k prítomným biskupom hovoril o aktívnom apoštoláte laikov. V súčasnosti prebieha proces jej blahorečenia a jej knihy a spisy sú prekladané do mnohých jazykov. V Karmelitánskom nakladateľstve vyšla v r. 2008 maličká útlá publikácia: **Misionári bez lodí**.

zdroj: Madeleine Delbrêlová, *Misionári bez lodí*, KN 2008, www.blogspot.com

STAŇTE SA PRAVIDELNÝMI ODBERATEĽMI PÚTNICKÉHO LISTU

Ak máte záujem dostávať Pútnický list do Vašej e-mailovej pošty, prosíme Vás, napíšte nám na adresu: prekopova@gmail.com. Zarádime Vás **do adresára čitateľov Pútnického listu**.

Vydávanie Pútnického listu môžete podporiť dobrovoľným príspevkom na č.ú:

SK18 7500 0000 0040 1664 7114, do správy pre prijímateľa uveďte: **PÚTNICKÝ LIST**

ĎAKUJEME!

Veľkou ženou misií sa stala aj iná Francúzka - nenápadná **Pauline Jaricotová (1799 - 1862)**. Túžila byť misionárkou v Číne, ale kvôli ťažkému zraneniu nohy nikdy neopustila rodný Lyon. Ako mladá dievčina mala videnie o dvoch lampách, ktoré ju viedlo k horlivosti šíriť vieru vo vlastnej krajine, zdevastovanej Francúzskou revolúciou, ale aj v misiách. S pomocou svojho bratra Fileasa Jaricota, kňaza, obnovila v r. 1822 modlitebné spoločenstvo *Dielo šírenia viery*. S finančným záväzkom svojich členov darovať na misie 1 pencu za týždeň položila základy najväčšieho hnutia, ktoré pomáha misiám. V r. 1819 založila aj *Spoločnosť živého ruženca*. (viac v PL 10/2019). Tvorivé nadanie ju viedlo aj k ďalším iniciatívam: v r. 1830 v spolupráci so sociálne citiacimi podnikateľmi založila tzv. *Nebeskú banku*, ktorá poskytovala výhodné pôžičky nemajetným a ľuďom v núdzi. O rok neskôr založila nerehoľnú komunitu *Združenie Máriiných dcér, sestier milosrdenstva*, ktoré sa venovalo charitatívnej práci. Zomrela chudobná. V máji 2020 pápež František podpísal dekrét uznávajúci zázrak na jej príhovor, čím pokračuje proces jej beatifikácie, ktorý rozbehol pápež Pius XI. v r. 1922.

obraz Pauline Jaricotovej,
ktorý sa nachádza v Lyone

zdroje: www.cs.wikipedia.org, www.fr.wikipedia.org, www.martinus.sk

pápežské
misijné
diela

Pápežské misijné diela (PMD) vznikli v r. 1922 rozhodnutím pápeža Pia XI, ktorý spojil štyri rôzne vetvy – *Dielo šírenia viery* (r. 1822), *Dielo detí* (r. 1843), *Dielo sv. apoštola Petra* (r. 1889) a *Misijná únia* (r. 1916) - prebral ich riadenie a začlenil ich do Kongregácie pre evanjelizáciu národov. Sú výsledkom nadšenia a zápalu niekoľkých ľudí pre misie – **Pauline Jaricotovej, Jean Bigardovej, Mons. De Forbin Jansona a P. Paola Manna, P.I.M.E**, ktorí sa stali charizmatickými zakladateľmi najväčšieho laického hnutia misijnej spolupráce v Cirkvi. PMD v súčasnosti pôsobia vo viac ako 140 krajinách sveta. Učia ľudí efektívne hospodáriť, vedú ich k rešpektovaniu ľudskej dôstojnosti, k solidarite a tolerancii. Podporujú asi 44 000 škôl, 5 500 nemocníc a iných sociálnych zariadení. Pomáhajú katechétom, poskytujú prostriedky na stavbu a opravu cirkevných budov či pastoračných zariadení, podporujú činnosť katolíckych médií. Každoročne sa starajú o viac ako 3 milióny chudobných detí, sirôt a starých ľudí, podporujú takmer 70 000 bohoslovcov v 754 misijných seminároch a 2 000 novokňazov.

zdroj: www.misijnediela.sk

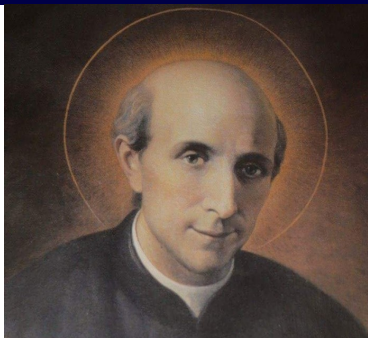
dokončenie článku zo str. 9

Obraz pochádza od neznámeho maliara. Rám obrazu je bohato zdobený barokovým dekórom s rastlinnými, živočíšnymi motívami, postavami anjelov v životnej veľkosti a hlavičkami anjelikov. Tento obraz dopĺňajú ďalšie obrazy. Závesný obraz sv. Jána Nepomuckého zľava a sv. Ignáca sprava. V interiéri sa nachádzajú aj *barokové bočné oltáre z 2.pol. 18.st.*: Bočný oltár Panny Márie je na pravej strane od svätyne. V strede oltára je olejomalba víťaznej Panny Márie s Ježiškom, ktorú korunujú dvaja anjeli. Bočný oltár sv. Kríža je vsadený do výklenku na ľavej strane svätyne. Uprostred je obraz sv. Kríža. Ďalšími dvoma sú: bočný oltár sv. Filipa Neriho a bočný oltár sv. Kataríny Alexandrijskej. Kazateľnica (r. 1763) je neskorobaroková. V interiéri kostola sa nachádzajú aj ďalšie závesné obrazy a plastika „Kristus na kríži“ z 18. st. Zaujímavosťou je sakristia a jej drevený *barokový mobiliár z r. 1709 - 1712*. Pozostáva zo skrine s dvoma dverami a z paramentára, teda mobiliára na uskladnenie liturgických predmetov. Zaberá celú stenu a je ukončený spovednicou. Vo vrchnej časti uprostred sa nachádza otočná skrinka s nápisom: IHS. Skrinka slúžila ako bohostánok. Po stranách má veľké množstvo malých zásuviek s latinským označením napr. Hostie, Pala, Cinguli atď. Na pracovnej doske sa zachovali kruhové otlaky po výrobe vlastných hostií. **V Čechách redemptoristi pôsobia na Svätej Hore (Příbram), v Tasoviciach a vo Frýdku-Místku. Provincia Bratislava - Praha pôsobí aj v Litve, v meste Kaunas.**

Najväčší oltárny obraz v strednej Európe,
Kostol sv. Stanislava, Podolíne

zdroje: www.podolinec.eu, www.redemptoristi.sk, www.redeporistky.sk, www.zivotopisyvatych.sk, www.cssr.news,
www.cssrliquori.com, www.grekat-farnost-stropkov.sk, www.redemptoristi.nfo.sk, www.severovychod.sk,
www.mistapametinaroda.cz, www.profil.kultury.sk, www.domacacirkevsl.sk, www.fgahgmapovanie2.webnode.sk

Spoločnosť katolíckeho apoštolátu (lat. *Societas Apostolatus Catholici*, skratka SAC) - **Pallotíni** je medzinárodnou spoločnosťou apoštolského života kňazov a bratov. Jej názov vznikol z priezviska jej zakladateľa sv. *Vincenta Pallottiho* (1795 – 1850), ktorý žil ako diecézny kňaz v Ríme. Bol známy svojou veľkou horlivosťou: pracoval s mládežou, sirotami, väzňami, vojakmi, učil na vysokej škole. Stal sa vyhľadávaným spovedníkom, spovedali sa u neho nielen jednoduchí

ľudia, ale aj pápež a kardináli. 9. januára 1835 pri slúžení sv. omše Pallotti dostal milosť nadchnutia od Boha, aby založil Spoločnosť katolíckeho apoštolátu - SAC. Ona mala spojiť všetkých ľudí - kňazov aj laikov, v rôznom stave, remesle a odbore, ktorí by spoločne zjednotení hlásali Evanjelium. Hlavnou myšlienkou bola **idea všeobecného apoštolstva**: *všetci sme apoštolmi, krst nás v to zaväzuje, aby sme tak ako môžeme, hlásali Evanjelium*. Kňazi a bratia pallotíni sú spoločnosťou rozvetvenou na piatich kontinentoch. Na Slovensku pôsobili pallotíni už pred 2. svet. vojnou v Handlovej. Ich činnosť bola násilne prerušená počas totalitného režimu. V r. 1992 svoju činnosť na Slovensku obnovili, odpovedajúc na pozvanie Mons. Františka Tondru, ktorý chcel svoju diecézu obohatiť charizmou rehoľného života. V r. 1993 prišli do farnosti v Smižanoch. V tom istom roku Mons. Rudolf Baláž zveril pallotínom farnosť *Predajná*. V r. 1999 až 2015 bol Spoločnosti katolíckeho apoštolátu zverený *kláštorový komplex a farnosť v Hronskom Beňadiku*. V r. 2010 erigovali komunitu v Michalovciach a v mestskej časti *Stráňany* spravujú Kostol Najsvätejšieho Srdca Ježišovho. Misijnej animácii slúži dom pallotínov v *Bratislave – Karlovej Vsi*. Členovia erigovanej komunity v Bratislave vykonávajú pastoračnú službu v kostole Narodenia Panny Márie na *Dlhých dieloch*. Slovenská delegatúra Spoločnosti katolíckeho apoštolátu plní rôznorodé pastoračné úlohy. Kňazi spravujú farnosti, venujú sa akademickej mládeži, vedú modlitebné skupiny. Starajú sa tiež o ťažko chorých, ale aj o drogovu závislých. Pracujú aj v nemocniciach a vo väzniciach. Vedú duchovné cvičenia, misie a organizujú pešie púte. Niektorí kňazi a bratia sa zaoberajú vedeckou prácou na vysokých školách. Pallotíni majú aj široko rozvetvenú vydavateľskú aktivitu. Prostredníctvom Misijného sekretariátu podporujú misijné krajiny. Sú tiež šíriteľmi úcty k Božiemu milosrdenstvu, k čomu vydávajú aj **časopisy Apoštol Božieho milosrdenstva a Echo z misií**. Relikvie sv. Vincenta Pallottiho sa na Slovensku nachádzajú spolu s relikviami sv. Faustíny Kowalskej a sv. Jána Pavla II. v **Centre Božieho milosrdenstva**, ktoré bolo postavené na základe návrhov architektov Mariána Kohana, Ladislava Mirta a Radovana Musila. Je v Spišskej Novej Vsi, na sídlisku západ I. **vo farnosti Smižany**. Chrám predstavuje halový objekt amfiteátrového usporiadania, rozdelený do dvoch výškových úrovní: Na prízemí je hlavná loď so sanktuáriom a sakristiou. Druhou úroňou je chór so stupňovitým usporiadaním sedenia. Hlavná nosná konštrukcia objektu je železobetónová s murovaným obvodovým plášťom. Výrazným architektonickým prvkom stavby sú 2 monolitické 38 metrové veže, inšpirované dvojvežím katedrály sv. Martina v Spišskej Kapitule. Veže sú čiastočne vťahnuté do stavby a sú ukončené jednoramennými krížmi z nehrdzavejúcej ocele. V priestore medzi vežami je umiestnená jedna z dominant interiéru. Je ňou zelený jednoramenný kríž zo skladaného skla a nerezu. Na stene vľavo od neho sa nachádza obraz Milosrdného Ježiša v životnej veľkosti. Dominantným prvkom je aj zelený oltár zo skladaného skla a nerezu. Vľavo od neho stojí ambona zo skla, nerezu a ónyxu a z rovnakého materiálu je aj krstiteľnica. Tento chrám je aj *pútnickým miestom* a pri konsekrácii v r. 2009 bol biskupom Františkom Tondrom, vyhlásený za diecéznu **Svätyňu Božieho Milosrdenstva**. Jeho kapacita je 1 600 ľudí. (viac v PL 4/2019)

Smižany

Misionári Najsvätejšieho Srdca (MSC) a Kongregácia Dcér Našej milej Matky Najsvätejšieho Srdca (FDNSC) majú spoločného zakladateľa. Je ním boží služobník **Jules Chevalier** (1824- 1907), ktorý túžil žiť a zvestovať poslanstvo bezpodmienečnej Božej lásky. K založeniu oboch kongregácií ho viedlo prianie: „Aby Láska bola milovaná!“ a „Nech je všade milované Najsvätejšie Srdce Ježišovo!“ V tejto myšlienke pokračoval holandský páter **Hubert Linckens MSC** v Nemecku, ktorý v r. 1900 založil **kongregáciu Misijných sestier Najsvätejšieho Srdca**. Tieto tri náboženské kongregácie spolu s *medzinárodnou sieťou laikov* a sú súčasťou jednej Rodiny Chevaliera. Na Slovensku pôsobia v *Lukovom Dvore pri Nitre*, kde spoločne s rehoľou Congregatio Jesu (CJ) vedú duchovné centrum, ktoré ponúka celistvé vzdelávanie v oblasti katolíckej spirituality, psychológie, pedagogiky, medziludskej komunikácie ako aj kultúrne a duchovné podujatia. Centrum spoločne s certifikovanými lektormi a psychológmi, kňazmi a ďalšími odborníkmi organizuje duchovné cvičenia, kurzy, tréningy a workshopy. Je otvorené tým, ktorí chcú načerpať nové sily, prežiť chvíle ticha a spojenia s Bohom, aj tým, ktorí chcú napredovať v duchovnom a ľudskom raste alebo sa nachádzajú v ťažkom životnom období, sú unavení, zranení, vyprahnutí a jednoducho túžia zažiť Božiu lásku, atmosféru prijatia a pochopenia. Duchovné centrum Lukov Dvor tvoria dva domy: *Dom Srdca Ježišovho* a *Dom Kána*, spojené s areálom, v ktorom sa nachádza veľký park, parkoviská, záhrada, vonkajšia kaplnka a križová cesta alebo ihrisko. Je to miesto pokoja, ticha a oddychu. Nachádza sa na okraji Nitry smerom na obec Jarok.

Lukov Dvor

Turzovka

Misionári Najsvätejších srdc Ježiša a Márie vznikli ako rehoľná spoločnosť kňazov a bratov v r. 1836 v Taliansku. Zakladateľom rehole je **sv. Gaetano Errico** (1791-1860). Cieľom a charizmou kongregácie je zasvätenie celého života poznaniu lásky Najsvätejších srdc Pána Ježiša a Panny Márie a jej šíreniu v ľudských srdciach. Jej členom sa stal aj **sv. Damián De Veuster** (1840 – 1889), misionár medzi malomocnými na ostrove Molokai. Kongregácia pôsobí v rôznych častiach sveta: Taliansko, Nigéria, India, Indonézia, Argentína, Kanada, Nemecko. Na Slovensku sú Misionári – „Srdciari“ od r. 1994, kedy založili svoj misijný dom v Žiline. Od r. 2010 spravujú *pútnické miesto – Turzovka – Kostol Panny Márie Matky Cirkvi*.

zdroje: www.pallotini.sk, www.centrummilosrdenstva.sk, www.cs.m.wikipedia.org, www.blogspot.com,
www.misionari.sk, www.biskupstvo-nitra.sk
www.hd.kbs.sk

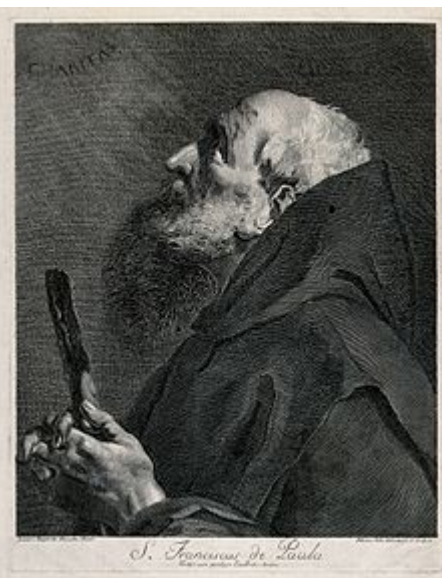
POZVANIE
 pre jednotlivcov i pútnické miesta

VSTÚPTE do Asociácie pútnických organizácií a prispajte k rozvoju, obnove a osvete putovania na Slovensku. Získate podporu a spoluprácu organizácií, ktoré pôsobia v oblasti pútnictva, dobrovoľníkov, rozšírite si prístup k informáciám, možnosť prezentácie aktivít napr. na veľtrhoch, internete, FB...

Rád Najmenších bratov sv. Františka z Paoly (*lat. Ordo minimorum*), hovorovo **pauláni** alebo **najmenší bratia**, je rímskokatolícky rehoľný rád, ktorý bol cirkevne schválený v r. 1474. V minulosti patril k žobravým rádom. V poslednej úprave regule rádu z r. 1506 bol okrem troch tradičných sľubov (čistota, chudoba, poslušnosť) zakotvený aj sľub trvalého pôstneho života (pôst od mäsa, vajec, mliečnych výrobkov a alkoholu). Pauláni sa vyznačujú kajúcny životom a horlivým apoštolátom, ale tiež prísnu telesnou askézou. **Sv. František z Paoly**, zakladateľ rehole, sa narodil v r. 1416 v talianskom mestečku Paola pri Neapole, starším a chudobným rodičom. Narodil sa s vážnym očným ochorením a rodičia ho zasvätili sv. Františkovi z Assisi,

sľúbiac, že keď sa syn uzdraví dajú ho na rok do františkánskeho kláštora. František sa skutočne zázračne uzdravil a v r. 1429 ho rodičia zverili bratom v kláštore *Marco Argentano*. Bratia si ho veľmi obľúbili a navrhli mu, aby s nimi zostal, avšak mladý František vnímal Božie volanie do samoty. Po roku strávenom medzi bratmi sa s rodičmi vydal na púť do Ríma, Assisi a Loreta, kde sa zaviazal Bohu sľubom čistoty. Po ceste stretol viacerých pustovníkov, ktorí ho inšpirovali a rozhodol sa, že zostane žiť v pustatine neďaleko Paoly. Obrábal pôdu a žil v modlitbe, pôste, umírtvovaní. Prísny na seba a citlivý na Boží hlas prežil šesť rokov v skrytosti a samote jaskyne v paulánskych kopcoch. Pôvodne nechcel založiť rehoľný rád ani reformovať cirkev, chcel iba žiť s Bohom a pre neho. Okolo r. 1435 sa však k nemu začali pridávať ďalší mladí ľudia, prví spoločníci. Postavili si kostol a kláštor. Pôvodne nemali meno, zo začiatku si hovorili Pustovníci sv. Františka z Assisi, neskôr Kajúci pustovníci brata Františka z Paoly. Z túžby po pokore a snahy byť ešte menší ako menší bratia sv. Františka z Assisi (fratres minores) František zaviedol označenie **Najmenší bratia** (*fratres minimi*) a žili podľa regule sv. Františka z Assisi. Tu dožil aj otec sv. Františka z Paoly, ktorý sem vstúpil po smrti svojej manželky. Symbolom mladého spoločenstva sa stal **znak „Charitas“**, ktorý pri zázračnom zjavení odovzdal sv. Františkovi sv. Michal Archanjel. Heslom rehole je **„Charitas - Láska k blížnemu!“** O svätosti života paulánskeho pustovníka svedčilo mnoho zázrakov. Prichádzali za ním ľudia z celej Kalábrie a on každého prijal s láskou. Boh sa v jeho živote oslávil mnohými zázračnými udalosťami, napr. keď sv. František z Paoly preplával na svojom plášti cez more, aby v meste Millazzo (na Sicílii) postavil kláštor, alebo keď bez zranenia opravil rozpálenú pec na vápno, či keď znamením kríža zastavil padajúce balvany. Počas modlitby sa vznášal nad zemou a z jeho cely vychádzalo svetlo. Na jeho príhovor boli mnohí ľudia uzdravení, dokonca niektorí aj vzkriesení. Bol neohrozeným dobrodincom chudobných, zastával sa ich pred panovníkmi a colníkmi, viackrát zázračne nasýtil hladujúcich robotníkov, medzi ktorými žil a pracoval pri stavbe kláštorov. Kázal evanjelium a vedel čítať v ľudských srdciach. Ľuďom hovorieval, aby dbali predovšetkým o čistotu svojho „domu“ – svedomia – a žili ako dobrí kresťania. Takmer ľudovo známym sa stalo jeho láskavé napomenutie: „Pre lásku Božiu, niečo so sebou robte!“. Pre mnohých bol osobným príkladom obrátenia a pravého pokánia. Nikým nepohrdal a stal sa obetavým služobníkom tých, s ktorými sa stretal. Preto ho volali „dobrý otec“. Chýr o ňom sa natoľko rozšíril, že pápež Pavol II. poslal jedného zo svojich prelátov, aby preveril osobu aj činnosť pustovníka z Paoly. Vyslaný kňaz bol hlboko oslovený životom sv. Františka a po odovzdaní správy pápežovi, sám vstúpil do rodiacej sa rehole, ktorú oficiálne uznal pápež Sixtus IV. V r. 1483, na naliehanie ťažko chorého francúzskeho kráľa Ľudovíta XI., vyslal sv. Františka z Paoly na francúzsky kráľovský dvor, do zámku v *Tours*, aby vyprosil kráľovi uzdravenie. Prítomnosť sv. Františka z Paoly však priniesla kráľovi iný dar: zmierenie s Bohom, s ľuďmi a pokojnú smrť v náručí svätca. Aj v prepychu kráľovského paláca žil sv. František z Paoly skromne, utiahnuto, verný svojmu životu kajúcnika. Po smrti francúzskeho kráľa sa František chcel vrátiť domov, ale jeho nástupca - Karol VIII. ho prosil, aby zostal a radil mu, ako vládnuť. Po jeho smrti, na naliehanie ďalšieho kráľa - Ľudovíta XII., zostal sv. František z Paoly

aj naďalej vo Francúzsku. Do Talianska sa už nevrátil. Založil viaceré kláštory, založil druhý rád pre ženy a tretí rád pre laikov. Zomrel v Tours na Veľký piatok v r. 1507, vo veku 91 rokov. Svätorečený bol v r. 1519 pápežom Levom X. Dnes je nazývaný ako „svetlo na osvietenie kajúcnikov.“ Pápež Pius XII. ho ustanovil za patróna talianskych námorníkov a sv. pápež Ján XXIII. ho vyhlásil za patróna Kalábrie. Z jeho relikvií sa zachovalo len pár kostí, lebo v r. 1562 kalvinisti spálili jeho zachované telesné pozostatky. Rehoľa Najmenších bratov sv. Františka z Paoly sa rozšírila z Francúzska do Španielska, Nemecka a Čiech. Kvôli pustovníckemu zameraniu sa paulánske konventy nachádzajú skôr ďalej od miest, či ich centier. Napriek tomu sa pauláni venovali duchovnej správe farností, vedeckej činnosti, výučbe na školách a misiám. *V Uhorsku vznikol ich jediný kláštor v 18.st. v Šamoríne.* Prišli sem

Šamorín, interiér chrámu

na pozvanie šamorínskych zemepánov Pálfiovcov, ktorí sem pozvali nemecky hovoriacich mníchov v snahe o rekatolizáciu protestantského, prevažne nemecky hovoriaceho, obyvateľstva. Mesto sa v 18. st. stalo centrom rekatolizácie horného Žitného ostrova. Pauláni si miesto na výstavbu kláštora a kostola vybrali za prítomnosti bratislavského župana Mikuláša Pálfiho v lete v r. 1720, kedy aj dohodli kúpu stavebných pozemkov. Prví bratia sa v Šamoríne usadili začiatkom r. 1721 a v r.1723 boli uhorským snemom uznaní za obyvateľov Uhorska. Výstavbu kláštora podporili významnými darmi aj ostrihomský arcibiskup Juraj Sečení a krajinský sudca Štefan Kohári. **Kostol Nanebovzatia Panny Márie** bol postavený na základe projektov

architekta J. G. Altenburga. Práce na jeho výstavbe začali v r. 1722 a vnútorná výzdoba chrámu bola ukončená v r. 1778. Vnútročné stavebné prvky kostola charakterizuje prepychová ozdobnosť neskorého baroka. Stropné fresky ako aj hlavný oltár a štyri vedľajšie oltáre umiestnené po oboch stranách lode radia kostol medzi najozdobnejšie kostoly na Žitnom ostrove. *Hlavný oltár* je umiestnený v presbytériu kostola a jeho neoddeliteľnou súčasťou je monumentálna nástenná maľba s iluzívnou oltárnou stĺpovou architektúrou retábula s nadstavcom a plastikami. V strede retábula sa v stene nachádza nika, v ktorej je vložená rozmerná plastika Panny Márie s Ježiškom sediacej na nebeskom tróne v oblakoch. Pred stenu s výmalbou je do priestoru vysunutá drevená oltárna architektúra, čo má prispieť k podpore väčšej ilúzie hĺbky priestoru svätyne. Skutočný oltár je teda priestorovým prvkom maľovaného iluzívneho oltára. V strede oltára je položené tabernákulum – svätostánok tzv. carouselového typu. Z výmalby klenieb niekdajšieho kláštorného kostola sa zachoval iba výjav z legendy zakladateľa rádu sv. Františka z Paoly, na klenbe presbytéria. Maľby v r. 1929 premaľovali a doplnili novou výmalbou v lodi kostola. V pôvodnom stave je zachovaná iluzívna maľba stĺpovej oltárnej architektúry, namalovaná Franzom Sigristom na zadnej (mierne zaoblenej) stene záveru presbytéria. Kostol má štyri bočné oltáre. Bočný oltár Panny Márie s oltárnym obrazom Korunovanie Panny Márie je situovaný v lodi kostola na pravej strane. Oltár je zdobený sochami Panny Márie a jej rodičov: sv. Joachima a sv. Anny. Oproti je Oltár sv. Jána Nepomuckého, v ktorom sa nachádzajú sochy sv. Ladislava, sv. Alžbety a sv. Františka z Paoly. Ďalším oltárom je Oltár ukrižovania. V strede oltárnej architektúry je situovaný rozmerný obraz – olejomaľba ukrižovania. Po stranách sú umiestnené plastiky sv. Pauly a sv. Paulíny. Medzi nimi je umiestnené súsošie Piety. Oproti sa nachádza Oltár sv. Jozefa, ktorý zdobia sochy sv. Donáta a sv. Floriána. Pred oltárnym obrazom stojí veľká socha Božského Srdca Ježiša. Maľby kostola bolo zreštaurované v r. 1990–1994. Vo veži kostola sú tri zvony. Najväčší s váhou 1,8 tony pochádza z r. 1627. Ďalšie dva zvony boli odliate v r. 1922. Organ kostola postavil v r. 1866 Ludwig Mooser, jeden z najvýznamnejších organárov svojej doby. Medzi jeho stredne veľké dvojmanuálové organy patrí aj organ v šamorínskom kostole. Organ bol niekoľkokrát prestavený. Jeho pôvodnú dispozíciu nepoznáme, ale na základe zachovalého píšťalového fondu možno usúdiť, že organ mohol mať pôvodne 20 registrov. V r. 2005 bol komplexne zreštaurovaný, čo umožňuje aj jeho koncertné využitie. Barokový kostol je súčasťou štvorcovitého kláštora. Jedna jeho časť tvorí východné krídlo kláštora, za ktorým sa

nachádzal hospodársky dvor so stajňami a záhrada s rybníkom. Pauláni sa v Šamoríne venovali najmä vzdelávaniu, ich nemecká katolícka škola bola dobre vybavená a zabezpečená. Bohoslužby vykonávali v nemčine. Náboženské reformy cisára Jozefa II., ktorými boli zrušené žobravé a kontemplatívne rehole, sa týkali aj rehole paulánov. Rehoľníci mohli zostať v Šamoríne do sviatku Troch kráľov v r. 1787, ale oni ho začali opúšťať už na jeseň v r. 1786. Ich majetok bol do konca r. 1789 rozpredaný v dražbách v celkovej sume takmer 56 000 zlatých. Budovu kláštora po odchode paulánov získalo mesto, ktorému slúžila na rôzne účely. Bola v ňom umiestnená škola, učiteľské byty, súd aj iné úrady. Západné krídlo kláštora, ku ktorému bola dostavaná pavlač, bolo prebudované na hostinec s ubytovňou. Neskôr vznikli v priestoroch bývalého kláštora aj plesová sála a obchodné priestory. Dnes sa najbližší paulánsky kláštor nachádza na Morave. Najmenší bratia sv. Františka z Paoly spravujú **Kostol Narodenia Panny Márie vo Vranove (pri Brne), jedno z významných mariánskych pútnických miest**, ktorého začiatky sa datujú od r. 1240. V r. 1617 knieža Maximilián z Lichtenštajna dal na miesto pôvodného dreveného kostolíka postaviť barokový kostol s rodovou hrobkou (pozn. súčasnú empírovú podobu získala krypta v 20. rokoch 19.st., prestaviť ju dal Jan Josef z Lichtenštajna). V r. 1633, nakoľko miesto navštevovalo množstvo pútnikov, založil pri kostole aj kláštor paulánov. Prví dvanásť bratia prišli z Burgunska. Stavbu kláštora realizoval jezuitský staviteľ Ondrej Erna, autorom stavby pravdepodobne bol lichtenštajnsky architekt Giovanni Giacomo Tencalla. Autorom rozsiahlej chrámovej freskovej výzdoby z obdobia vrcholného baroka je Jan Jiří Edgens. Štvorkrídlová kláštorná kvadrátúra s malou hodinou vežou sa rozprestierala juhovýchodne od presbytéria.

pokračovanie článku na str. 16

Vranov pri Brne

O tomto mieste kolujú viaceré legendy, ktoré však hovoria jeden podobný príbeh. Tento sme si prečítali priamo vo Vranove. Podľa legendy zaznamenanaj v 17.st. vtedajším kláštorným kronikárom, bol na tomto mieste postavený drevený kostolík už v r. 1240. Z vďačnosti ho tu nechal vybudovať šľachtic *Viliam z Rožmberka*, ktorý v týchto miestach zablúdil. Takmer slepý sa stratil v hlbokých lesoch a vďaka nadprirodzenému zjaveniu nielenže našiel cestu späť, ale sa mu aj opäť vrátil zrak. Z vďačnosti k Panně Márii, ktorá ho zachránila a uzdravila postavil kostolík a umiestnil tu jej drevenú sošku, ktorú vyrobil podľa jej želania. Prichádzali sem ľudia z rôznych miest. Postupne vznikli mnohé cestičky vedúce k vranovskému kostolíku, ktorými počas mariánskych sviatkov prichádzali aj veľké procesie. Množstvu veriacich nemohol stačiť pôvodný drevený kostolík, i keď ho v neskoršom období prebudovali. Majitelia panstva – *Maximilián z Lichtenštajna a jeho manželka Katarína z Boskovic* dali preto v 17.st. vystaviť nový, barokový kostol. Zbožní manželia pozdvihli a prebudovali pútnické miesto a neskôr sami vstúpili do rádu k Najmenším bratom. Krátko po zbudovaní kláštora, v r. 1645, v strachu pred napadnutím Švédmi, však museli mnísi toto miesto opustiť. Okrem niekoľkých liturgických predmetov a písomností so sebou vzali aj milostivú sošku Panny Márie a ukryli sa v neďalekom Novom hrade. Hrad však Švédi dobyli a zapálili. Mníchov zajali. Onedlho, keď boli vďaka pomoci francúzskeho veľvyslancu prepustení, vrátili sa na Nový hrad. V jeho sutinách našli nepoškodenú sošku Panny Márie a telo Krista z oltárneho kríža. Uložili ich do Kaplnky sv. Kríža a sv. Rozálie. Obnova a rozvoj pútnického tohto starobylého pútnického miesta pokračuje aj v novodobých dejinách. *Ľudia z okolia* vybudovali ku kostolu aj tzv. „**Pútnickú cestu Siedmych radostí Panny Márie**“, ktorá vedie od Kostola sv. Filipa a Jakuba v Lelekoviciach. Cestička, ktorú lemujú malé kaplnky z umelého kameňa, vedie lesom. Obrazy na kaplnkách vytvoril miestny výtvarník a maliar *Milivoj Husák* a zachycujú niektoré radostné udalosti zo života Panny Márie. Pri kaplnkách sa nachádzajú aj lavičky, kde si pútnik môže odpočínúť a rozjímať. Pri treťom zastavení sa nachádza aj malá lesná studnička.

Milostivá soška Vranovskej Madony

zdroj: informačný panel vo Vranove, www.ceskatelevize.cz

Dobová kronika popisuje, že v interiéri sa vedľa kuchyne sa nachádzala veľká jedáleň s mramorovou podlahou. Bola tu aj veľká kláštorňa knižnica a na poschodí zriadili jednoduché cely mníchov. Na prízemí bola lekáreň a pekáreň. V dolnej časti kláštornej budovy vybudovali pivnice na víno a sladovňu pre pivovar (pozn. paulánske pivo je dnes známe najmä v Nemecku). V záhrade chovali bratia napr. aj slimáky a v rybníku ryby, ktorými si v tej dobe obohacovali inak bezmäsitú stravu. Konvent s kostolom bol posvätený v r. 1642. Krátko po dostavbe chrámu čelil kláštor aj vojenským nápadom Švédov. Kvadratura bola kompletne zreštaurovaná a dokončená až v r. 1751. V 2.pol.18.st. sa kláštor stal vyhláseným miestom vzdelanosti, žili tu študenti teológie a filozofie, pestovalo sa tu aj umenie. V kláštore žili ako rehoľníci aj známi českí jazykovedci Václav Fortunát Durych a František Faustyn Procházka, ktorí spolu preložili do češtiny Starý a Nový zákon. V r. 1784, na základe reforiem cisára Jozefa II., bol kláštor vo Vranove zrušený. V tej dobe patril medzi desať najbohatších kláštorov na Morave. Po jeho zrušení začali stavbu pomaly búrať. Zničené boli tri krídla pôvodnej stavby. Zachované západné krídlo kláštora, ktoré zostalo slúžiť ako fara, je v súčasnosti (spolu s kostolom) chránené ako kultúrna pamiatka ČR. Pauláni sa do Vranova vrátili v r.1992 a postupne, v priebehu takmer 20. rokov, obnovili zničený kláštorňý komplex. Bratia tu zriadili **Duchovné centrum sv. Františka z Paoly** ako miesto otvorené pre všetkých, ktorí túžia po stíšení, chcú sa zastaviť a stretnúť sa s Bohom. Centrum poskytuje služby ubytovania a stravovania, nachádzajú sa v ňom aj konferenčné sály, ktoré umožňujú realizáciu rôznych duchovných stretnutí, ekumenických programov, kurzov, duchovných cvičení a pod. Rehoľníci tu opäť žijú výzvu k obráteniu sa, prinášajú obety a snažia sa priviesť ľudí k túžbe po obnovení duchovného života a k priateľstvu s Bohom. Takýmto spôsobom bratia spravujú vranovskú farnosť a usilujú sa o novú evanjelizáciu, mravnú a duchovnú obnovu nielen českého národa.

Vranov u Brna

zdroje: www.sk.wikipedia.org, www.zivotopisysvatych.sk, www.dc-vranov.cz, www.cs.wikipedia.org, www.samorinprevsetkych.sk, www.samorin.fara.sk, www.bibnum.education.fr, www.cirkev.cz, informačný panel vo Vranove

na cestách i doma zjednotení v apoštoláte modlitby

Svetová sieť modlitby Svätého Otca známa ako „Apoštolát modlitby“ šírením pravidelných mesačných úmyslov zjednocuje veriacich v účasti na apoštoláte celej Cirkvi obetovaní osobnej modlitby, práce, radosti i utrpení každého dňa v spojení s Kristovou eucharistickou obetou.

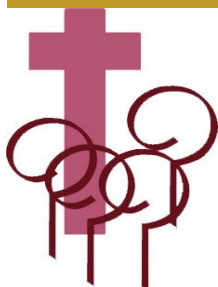
Modlitba obetovania dňa:

Nebeský Otče, obetujem ti celý svoj deň a svoje modlitby, práce, radosti aj utrpenia v spojení s tvojím Synom Ježišom Kristom, ktorý sa ti stále obetuje vo svätej omši za spásu sveta. Nech ma Duch Svätý vedie a nech mi dá silu svedčiť o tvojej láske. S Pannou Máriou, Matkou nášho Pána a Matkou Cirkvi, prosím za úmysly Svätého Otca a našich biskupov na tento mesiac:

Evanjelizačný úmysel: Aby sme všetci vedeli robiť odvážne rozhodnutia v prospech jednoduchého životného štýlu, šetrnému voči životnému prostrediu, a aby sme sa tešili z mládeže, ktorá si radikálne osvojila tento štýl.

Úmysel našich biskupov: Aby sa poslanstvo evanjelia stávalo viditeľným v praktických činoch a živote našej spoločnosti.

SLOVO NA CESTU od P. Igora Kráľa, SVD

Poslušnosť misijnému príkazu Pána Ježiša by bolo nedostačujúcou motiváciou na založenie misijnej kongregácie Spoločnosť Božieho Slova. Pravou motiváciou sa stalo presne to isté, kvôli čomu Syn Boží prišiel na túto zem a vykúpil človeka. Bola ňou láska Boha k človeku. Arnold Janssen túto lásku spoznal a postavil sa do jej služieb: aby všetci mohli spoznávať, že sú Bohom milovaní, a Boh mohol byť všetkými uctievaný. Pre tento projekt lásky zapálil mnohých, mužov a ženy, zasvätených aj ich laických spolupracovníkov. Božia láska je pozorná a súcitná. Dáva až do úplného vyčerpania. Učí nás o tom sám Boh. Túto zvesť o tom, že Boh je láska, že Boh sa stará a koná v prospech človeka, rovnako aj zvesť o odpustení hriechov, druhých šanciach a nových začiatkoch, o príbytku v nebi a večnom živote vieme vďaka tomu, že v plynutí času sa služby ohlasovania venujú Bohom poslaní služobníci evanjelia. Aj skrze nich dáva Boh pocítiť svoju priazeň voči nám. Otec Arnold zvykol hovoriť: „*Ohlásiť Dobrú zvesť je prvým a najväčším skutkom lásky voči blížnemu.*“ Preto inšpirovaný slovami proroka Izaiáša pri misijnej rozlúčke sa pred odchádzajúcimi misionármi sklonil a pobožkal im nohy: „Aké milé sú na horách nohy posla blahozvesti, čo oznamuje pokoj, zvestuje blaho, oznamuje spasenie, hovorí Sionu: «Tvoj Boh kraluje».“ (Iz 52,7) Ľudia, ku ktorým ideme sú síce cudzími, ale v Kristovi vo všetkých spoznáваме bratov a sestry. Tých, ktorí prijmu pozvanie Boha stať sa poslami jeho radostnej zvesti, Arnold nazýval anjelmi, pretože byť anjelom znamená, byť poslaným.

Táto úvaha provokuje k modlitbe o nasledujúce milosti:

- mať náručie otca, v ktorom je miesto pre márnотratného syna, nech už bol zatúlaný akokoľvek ďaleko;
- vlastniť kolená milosrdného samaritána ochotné zohnúť sa k biede tohto sveta;
- nosiť sandále dobrého pastiera ochotné zájsť riadne ďaleko;
- počuť vo svojej hrudi údery štedrého srdca rozsievачa, ktoré nehľadí nato, kam bude siať;
- poznať radosť anjelov, ktorí plesajú nad návratom hriešnika, ktorý sa dal na pokánie;
- stať sa silnejším volom, ktorý v záprahu zoberie väčšiu ťarchu nákladu na svoje plecia podľa príkladu Krista, ktorý ponúka jarmo.

Zaručene tieto milosti nedostaneme nadprirodzeným a nepozorovaným spôsobom. Naopak oni prídu spolu s príležitosťami, v ktorých si ich budeme môcť všetky postupne osvojiť až natoľko, že sa stanú stálou súčasťou nášho každodenného života. Ide o namáhavé cvičenie a úsilie pripodobniť sa stále viac Kristovi, v ktorom prideme na to, že láska čosi stojí, že odpustenie bolí a že pri jednom geste milosrdenstva sa človek dokáže riadne zapotiť. No práve vtedy dokážeme pochopiť (hoc len v náznakoch), čo prežíva Boh vo vzťahu voči nám. Práve vtedy pochopíme, že za ponúknutým odpustením sa skrýva obnova nami zranenej dôvery a priateľstva, ktorého sme sa dobrovoľne zriekli. Že prejav milosrdenstva je rozhodnutím povedať ÁNO nezištnému postoju lásky, hoc by mala byť opäť zradená...

P. Igor Kráľ, SVD

Pútnický list vydáva Asociácia pútnických organizácií
Farský úrad, 913 31 Skalka nad Váhom I/41
ISSN 2644-4526

www.putnickemiesta.sk/asociacia-putnickych-organizacii/archiv-putnickych-listov
Autori textu: Mária Hatalová, Mária Prekopová, P. Igor Kráľ, SVD

NEPREDAJNÉ, VOLNE ŠÍRITELNÉ